

РЕШЕНИЕ

№ 11491

гр. София, 10.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 30.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **10240** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на член 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с член 10, алинея 5 от Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД).

Образувано е по жалба от Б. А. А., [ЕГН], гражданин на Р. България, лично и като законен представител на малолетните Р. Б. А. А., ЕГН [ЕГН], Ш. Б. А. А., ЕГН [ЕГН] и Л. Б. А., ЕГН [ЕГН], граждани на И. с предоставен бежански статут в България, чрез: адв. п-к П. Ж., САК, адрес за призоваване: София, [улица], ет. 3, БХК-бежанци, против Заповед №ЗСПД/Д-С-СК/6381/05.10.2023 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) - Сердика - отказ за отпускане на еднократна месечна помощ за деца.

В жалбата е изложено становище за незаконосъобразност на оспорената заповед поради противоречието ѝ с материалния закон и административно производствените правила. Твърди се, че основанийето за отказ – чл. 3, т. 5 от ЗСПД противоречи на нормите на Директива 2011/95/ЕП и на Съвета от 13.12.2011 г. , за които излага подробни доводи. Иска се отмяна на процесната заповед.

В съдебно заседание жалбоподателя се представлява от адв. П. Ж., който поддържа жалбата на посочените в нея аргументи. Моли за отмяна на административния акт, не претендира присъждане на направените по делото разноски.

Ответникът – директорът на Дирекция "Социално подпомагане"- СЕРДИКА, не се представлява, не изпраща представител. Изразява писмено становище за неоснователност на жалбата.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

На 28.09.2023 г. Б. А. А., [ЕГН], гражданин на Р. България, лично и като законен представител на малолетните Р. Б. А. А., ЕГН [ЕГН], Ш. Б. А. А., ЕГН [ЕГН] и Л. Б. А., ЕГН [ЕГН], граждани на И. с предоставен бежански статут в България, е подал до директора на Дирекция "Социално подпомагане"-СЕРДИКА Заявление-декларация №ЗСПД/Д-С-СК/6381 от 28.09.2023 г. за отпускане на семейни помощи за деца на основание чл.7, ал.1 от Закона за семейни помощи за деца. Заявителят е декларирал, че както той, така и отглежданите със съпругата му Ш. И. А. А. деца - Р. Б. А. А., Ш. Б. А. А. и Л. Б. А. са иракски граждани и живеят постоянно в [населено място].

На 05.10.2023 г. е издадена обжалваната заповед, с която директорът на Дирекция "Социално подпомагане"- Сердика е отказал на Р. Б. А. А., Ш. Б. А. А. и Л. Б. А., отпускане на помощта по чл. 7, ал. 1 от ЗСПД, като е мотивирал акта си с това, че децата не са български граждани и Република България не е страна в международен договор за двустранно сътрудничество с И..

На 10.10.2023 г. процесната заповедта е връчена жалбоподателя, който е обжалвал с жалба, подадена директно до съда на 19.10.2023 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес и срещу подлежащ на обжалване акт, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган съобразно предоставените му правомощия, в изискуемата форма и съдържание и при спазване на административнопроизводствените правила.

Същата обаче е материално незаконосъобразна по следните съображения:

Съобразно чл. 10, ал. 4, във вр. с чл. 10, ал. 5 от ЗСПД, отпускането на семейни помощи за деца или отказа за отпускането им се извършва със заповед на Директора на Дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. Видно от представената по делото Заповед № ЧР-СП-1 615 от 01.09.2023г. З. Д. е оправомощена да разписва заповедите по чл. 7 от ЗСПД. Съдът приема, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган. В проведеното административно производство е допуснато нарушение на чл. 35 от АПК.

Отказът за отпускане на помощта по чл. 7, ал.1 от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата

на чл. 3, т.3 и т. 5 ЗСПД, според които право на семейни помощи за деца имат: семействата, в които единият от родителите е български гражданин - за децата с българско гражданство, които отглеждат в страната; бременните жени – чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

От приложените по делото доказателства е видно и не се спори между страните, че малолетните деца и неговата майка са с иракско гражданство.

Спорният по делото въпрос е за правото на лицата, на които е предоставена временна закрила, да се ползват от системата на социалните помощи на държавата, в която пребивават, в частност от отпусканите по ЗСПД помощи.

По силата на чл. 3 т. 5 от ЗСПД право на семейни помощи за деца имат бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна. Тази норма е в противоречие с нормите на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. и Директива 2011/95/ЕС/ на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. които макар и да нямат директен ефект за България като държава членка, обвързват същата по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат, а именно получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка. След като държавата ни не е ограничила предоставянето на социални помощи на лицата, на които е предоставен статут, само до основните обезщетения, то с издадената заповед ограничаването на помощите е недопустимо.

Спорът е правен и се изразява в това има ли право жалбоподателя на социални помощи по реда на ЗСПД. За да прецени дали жалбоподателя е носител на правото на социални помощи, то е следвало органа да събере доказателства дали той и децата му притежават хуманитарен статут. Хуманитарният статут представлява международна закрила. Разпоредбата на чл. 3 т. 5 ЗСПД не урежда хипотеза на предоставена международна закрила /хуманитарен статут/, но предвижда такива права за чужденци на реципрочна основа, ако е предвидено в международен договор или в друг закон. В друг закон - чл. 32, ал. 1 ЗУБ е предвидено, че чужденците с предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут имат всички права и задължения на българските граждани с изброени изключения и ограничения въведени със закон. В ЗУБ, който е специален закон по отношение на бежанците, няма ограничения в правата на достъп до социалната система, освен предвидените със закон. Няма ограничение в правата на чужденците с международна закрила /хуманитарен статут/ и няма уредба по отношение на тези лица според чл. 3, т. 5 ЗСПД, но пък същата разпоредба не е окончателна и не урежда изчерпателно хипотезите, за да се приеме, че е забранителна, а и препраща към друг закон или международен договор, по който Република България е страна.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) чужденец

е всяко лице, което не е български гражданин. Разпоредбата на чл. 39, ал. 1, т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) предвижда, че чужденците с предоставена временна закрила имат право на социално подпомагане.

От данните по делото се констатира, че жалбоподателя е български гражданин, а децата са граждани на И. с предоставени бежански статут. Както беше казано, разпоредбата на чл. 3, т. 5 ЗСПД не съдържа нарочна уредба по отношение възможността за получаване на семейни помощи за деца от чужденци с предоставена временна закрила, но предвижда такава възможност за чужденци, ако това е уредно в международен договор или в друг закон. В случая е налице втората хипотеза, а именно друг закон - ЗУБ, въз основа на който /чл. 39, ал. 1, т.4/ следва да се приеме, че чужденците с временна закрила имат право на семейни помощи за деца.

На следващо място, цитираната норма на чл. 3, т. 5 ЗСПД не е съобразена с Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

В т. 45 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС е прието, че с цел да се избегнат социални трудности е уместно на лицата, на които е предоставена международна закрила, да се осигури адекватна социална помощ и средства за издръжка, без дискриминация в контекста на социалното подпомагане. По отношение на социалното подпомагане, условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила (какъвто е и настоящия случай), следва да се определят от националното право. Възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице, помощи в случай на заболяване или бременност и семейни помощи за деца, доколкото такива обезщетения се предоставят на гражданите съгласно националното право.

Нормата на чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставена международна закрила, се определят съобразно националното право. Съгласно §2 на разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице. В този смисъл семейните помощи за деца следва да се разглеждат именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход и като едно от основните обезщетения, които не подлежат на ограничаване.

С оглед изложеното дотук отказът за отпускане на помощта по чл. 7, ал.1 от ЗСПД се

явява незаконосъобразен поради противоречие с материалния закон и в несъответствие с целта на закона.

Оспорената заповед следва да се отмени, а преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне при съобразяване с дадените по-горе указания по прилагане на закона.

При този изход на спора, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата, на жалбоподателя следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение, но тъй като не е поискано и изрично е отказано да бъде заявено, съдът не дължи произнасяне.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл.173, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 60 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Заповед №ЗСПД/Д-С-СК/6381/05.10.2023 г. на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ – Сердика.

ВРЪЩА преписката на Дирекция „Социално подпомагане“ – Сердика за ново произнасяне в съответствие с дадените указания за тълкуване и прилагане на закона.

Решението не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: